

Білан Н. І.,
канд. філол. наук,
доцент, Інститут журналістики
КНУ імені Тараса Шевченка

Bilan Nadiya,
Candidate of filological science,
Associate Professor of the Institute of Journalism
Taras Shevchenko National University of Kyiv

УДК 007:316.77:001.4

Поняттєва структура категорій соціальних комунікацій

Conceptual structure of the social communication categories

РЕФЕРАТ. У статті йдеться про понятійну структуру категорій соціальних комунікацій. Проаналізовано концептуальні підходи до соціальних комунікацій у сучасних наукових дослідженнях, розглянуто основні функції соціальних комунікацій. Новий спосіб отримання інформації, знання зумовлює появу нових форм і видів комунікації. У ХХІ ст. відбуваються якісні зміни соціального простору, спричинені зростанням обсягів інформації, яка кардинально змінює соціальну структуру та приводить до появи нових соціальних груп і відносин між ними.

Ключові слова: інформаційне суспільство, комунікація, соціальні комунікації, знання, інформація.

ABSTRACT. The article deals with the conceptual and categorical characteristics of social communications in the information society. Conceptual approaches to social communication in modern scientific research has been analyzed, the basic functions of social communication has been examined. Information is now the driving force of society. A new way to get information, knowledge leads to the emergence of new forms and types of communication. In the 21 century some qualitative changes of the social space take place. They are caused information scope increasing. Any information in its turn is the main resource of information society. It changes social structure and causes new social groups forming and their relations.

Keywords: information society, communication, social communications, knowledge, information.

Вступ. Актуальність теми дослідження зумовлена переходом людства до суспільства нового типу – суспільства знань. Інформація сьогодні стала рушійною силою суспільства. Новий спосіб отримання інформації, знання зумовлює появу нових форм і видів комунікації. Розширилися кордони і можливості спілкування.

Сучасне інформаційне суспільство характеризується збільшенням ролі інформації і знань в житті суспільства; зростанням частки інформаційно-комунікаційних технологій, інформаційних продуктів і послуг у валовому внутрішньому продукті; створенням глобальної інформаційної інфраструктури, що забезпечує ефективну взаємодію людей, їх доступ до інформації та задоволення їх соціальних й особистісних потреб.

У зв'язку з особливостями цивілізаційного розвитку сучасного суспільства проблеми соці-

альних комунікацій вийшли на перший план наукових досліджень, що пояснюється особливою соціально-культурною значимістю, проявляючись у їх впливі на людину.

Теоретичне підґрунтя. Дослідження з соціальних комунікацій в інформаційному суспільстві представляють лише окремі аспекти цього складного явища. Це наукові праці західних науковців (Л. Баркера, В. Бадда, С. Верби, Г. Лассуелла, Д. Белла, Й. Масуди, М. Кастельса), російські теоретичні й практичні дослідження (А. Соколова, А. Леонтєва, О. Гнатюк, Ю. Буданцева, П. Шарана, Ф. Шаркова, В. Кузнецова, С. Сабліної, В. Сметани, В. Іжболдіна, М. Бреслера) та окремі вітчизняні розробки (В. Різуна, В. Іванова, Г. Почепцова, В. Шкляра, О. Зернецької, О. Холода, В. Бебика, Н. Костенко, Є. Тихомирової, Н. Зражевської, Л. Верецької,

Л. Саввіної, О. Курбана, Є. Романенка, Т. Сулятицької, Т. Лук'янець, Л. Яремчук та ін.). Проте у вітчизняній науці немає комплексних досліджень нових форм і видів комунікації.

Мета статті – визначити понятійну структуру категорій соціальних комунікацій.
Завдання статті:

- систематизувати вітчизняний і зарубіжний досвід дослідження понятійної структури категорій соціальних комунікацій;

- проаналізувати функції соціальних комунікацій у наукових розвідках.

Методи дослідження. Для визначення ступеня вивченості теми, окреслення загальної проблематики застосовано аналіз наукових джерел та метод узагальнення. Для тлумачення поняття «комунікація», «соціальні комунікації», для виокремлення основних функцій соціальних комунікацій – методи аналізу і синтезу, компаративний метод; для дослідження явища соціальних комунікацій в інформаційному суспільстві – описовий метод.

Результати та обговорення. Історія людства пов'язана з розвитком засобів комунікації. Необхідною передумовою становлення людини, соціогенезу було формування мови, різних способів і засобів спілкування. Поява писемності, книгодрукування вважаються епохальними подіями, по яких можна говорити про рівень розвитку культури.

Лише після відкриття феномену інформації і створення теорії інформації, обґрунтування кібернетики та теорії оптимального управління став зрозумілий зміст та значення комунікаційних, інформаційних процесів у соціальній та природній реальності. Розвиток технологій, що забезпечують одержання та перероблення інформації в системах різної складності, ініціював тенденцію інформатизації науки, освіти, економіки, привів до інтенсифікації різних сфер людської діяльності, зміни образу життя людей. Нові інформаційні системи відкрили можливості для наукових та культурних комунікацій [1].

Еволюція інформаційного суспільства може бути представлена як безперервний процес соціальної трансформації суспільних взаємовідносин, спричинених як об'єктивно-історичними законами розвитку суспільства, так і змінами в характері соціальної взаємодії, пов'язаної з появою та розвитком інформаційно-комунікаційних технологій.

У ХХІ ст. відбуваються якісні зміни соціального простору через зростання обсягів інформації, яка передається, швидкість та кількість джерел інформації. Інформація стає провідним ресурсом інформаційного суспільства, що кардинально змінює соціальну структуру та веде до появи нових соціальних груп та відносин між ними [2].

Зміст поняття «комунікація» змінюється разом з розвитком й ускладненням технічних засобів передачі повідомлень, глобалізацією і все більшою інформатизацією світового суспільства. У наш час поняття «соціальні комунікації» різні науковці визначають по-різному. Хоч їх підходи часто взаємопов'язані, проте кожен з яких окреслює певну передумову становлення, розвитку і функціонування соціальних систем, взаємодію з метою накопичування і передачі соціального досвіду.

Термін «комунікація», зауважує вітчизняний дослідник В. Бебик, є міждисциплінарним і використовується на рівні взаємодії соціальних, біологічних, технічних, політологічних дисциплін, у рамках яких відбувається всебічний аналіз соціальної комунікації. Але у будь-якому випадку комунікація передбачає наявність як мінімум трьох складників цього процесу: передавач – повідомлення – реципієнт. Комунікація є різновидом взаємодії між певними суб'єктами (передавач, реципієнт) за посередництвом певного комунікатора (повідомлення) [3].

Комунікації між людьми відбуваються у формі спілкування як обмін повідомленнями, в яких фіксуються знання, думки, ідеї, ціннісні орієнтації, емоційні стани, програми діяльності сторін комунікації. Існують різні типи комунікацій: внутрішньоособистісна (особистісна), міжособистісна, внутрішньо групова, міжгрупова, масова комунікації. Вони можуть здійснюватися у різних сферах (культурно-духовній, науковій, виробничій, рекреаційній, навчальній), між людьми різного віку, статі, які належать до різних народів, націй, етносів, рас (геронтокомунікації, гендерні, національно-етнічні, міжрасові комунікації), між різними категоріями населення (молодіжні, жіночі, релігійні), між планетами, континентами, країнами, державами, народами, територіями (міжпланетні, міжконтинентальні, міждержавні, міжнародні, міжтериторіальні) тощо [4].

Можна зазначити, що у сучасній науці сформувалося кілька підходів до розуміння сутності соціальних комунікацій. Представники кожного з напрямів відстоюють свої позиції і зосереджуються на дослідженні комунікацій крізь власне бачення цього процесу.

Варто виокремити один з підходів зарубіжних і вітчизняних дослідників, які розглядають соціальні комунікації як процес, що пов'язує частини соціальної системи одна з одною. Це зокрема такі дослідники, як Л. Беркер, В. Кузнецов, А. Соколов, Ф. Шарков, Г. Почепцов та ін. Так, Л. Беркер визначає соціальну комунікацію як «процес взаємопов'язаних елементів, що працюють разом, аби досягти необхідного результату або мети». У цьому визначенні, зауважує віт-

чизняний дослідник Г. Почепцов, з одного боку, Л. Баркер підкреслює характер процесу – це динаміка, яка не має кінця. З іншого – тут не вистачає специфіки саме комунікації, бо це дуже широке визначення, під яке можна підвести будь-що [5].

Іншим важливим напрямом дискусії щодо проблеми комунікації є парадигма, яку сформулював Г. Почепцов, який розуміє комунікацію як процес прискорення обміну інформацією, у зв'язку з чим збільшується ефективність таких обмінів. Обмін інформацією, зазначає вчений, відбувається незалежно від нашого бажання [5].

Подібну інтерпретацію подає російський науковець В. Кузнецов, який описує соціальні комунікації як процес обміну інформацією в соціумі. Комунікація допускає активність, з одного боку, комунікатора, зацікавленого в передачі певної інформації, а з іншого – одержувача, що витрачає певні зусилля на розшифрування інформації [6].

На думку Ф. Шаркова, соціальна комунікація – це взаємодія людей, обумовлена низкою соціально значимих оцінок, певних ситуацій, комунікаційних сфер та норм спілкування, прийнятих у суспільстві, у даному соціумі. Соціальна комунікація, зауважує дослідник, – це процес спілкування, механізм та закономірності якого зумовлені соціальними та іншими чинниками [4].

Науковець А. Соколов вважає соціальну комунікацію рухом смислів у соціальному просторі й часі. Автор зауважує, що соціальна комунікація – це механізм надбудови, утворення стійкої і поновлюваної узгодженості. Він доводить, що соціальна комунікація здійснюється за рахунок певних знакових систем, що і є засобом зв'язку в суспільстві [7].

Інша група дослідників намагається довести, що специфіка соціальних комунікацій проявляється і в їх символічності. Прихильниками цієї думки є П. Шаран, Л. Саввіна, С. Сабліна, Є. Тихомирова та ін. Наприклад, російський дослідник П. Шаран подає сутність комунікації як передачу змісту за допомогою символів. Це процес, зазначає науковець, за допомогою якого особа чи група осіб дає знати іншій особі чи групі осіб про своє ставлення до певного питання. У цьому сенсі комунікація здійснюється багатьма шляхами – за допомогою творів живопису, музики, математичних символів, жестів, виразу обличчя тощо [8].

Л. Саввіна, посилаючись на дослідження Дж. Міда, наголошує, що специфіка комунікації проявляється в її символічності. Рухи, жести несуть собою культурне значення, зрозуміле індивідам, які спілкуються. Саме в цьому взаємному розумінні приховується можливість пристосування. Кожен учасник акту взаємодії здатен вгадати поведінкову реакцію свого парт-

нера по комунікації та змодельовати власну поведінку. Символічність комунікації – це результат еволюції людини і зміст розвитку відносин суспільства та особистості [9].

Комунікації як символічному процесу приділяє увагу і вчена С. Сабліна, яка зазначає, що при вивченні комунікації увага фокусується на діяльності людей, опосередкованої символами як типом знаків. Наприклад, мова як символічна система дає змогу учасникам взаємодії продемонструвати одне одному власну інтерпретацію різних аспектів комунікаційної ситуації [10].

Є. Тихомирова у праці «Зв'язки з громадськістю» зауважує, що комунікація – це основа соціального життя. Комунікація виконує функцію життєзабезпечення як у суспільстві в цілому, так і в окремих його складниках – соціальних організаціях, соціальних спільнотах, соціальних інститутах. Як тільки припиниться комунікація між складниками соціальних підструктур, соціальне перестане існувати. Є. Тихомирова подає таке визначення комунікації – це інформаційний зв'язок суб'єкта з тим чи іншим об'єктом. У людському спілкуванні комунікація здійснюється з використанням певних знакових систем (насамперед мов). Вона відбувається у формі спілкування. Саме комунікація є засобом залучення соціальних організацій у зовнішнє середовище, забезпечує необхідний рівень їх взаємодії з соціальним оточенням, без спілкування з якими неможливе або безглузде існування соціальних організацій [11].

Російська дослідниця С. Сабліна виокремлює такі характеристики соціальних комунікацій: 1) Комунікація є соціальним процесом. Наприклад, індивідуальне сприйняття та формування вражень як явища з галузі психології супроводжують процес комунікації, але не можуть бути його сутністю. 2) Комунікація припускає наявність орієнтації її учасників одне на одного. Суб'єкти процесу комунікації діють не ізольовано, вони впливають одне на одного. Важливість орієнтацій учасників комунікації проявляється не лише в процесі вербальної комунікації, опосередкованої використанням мови як символічної системи, а й невербальної. 3) Комунікація припускає наявність індивідуальних інтерпретацій. Наприклад, різне сприйняття суб'єктами тієї самої інформації залежить від їхніх індивідуальних характеристик, статусу, соціального досвіду, середовища взаємодій тощо. 4) Комунікація припускає наявність спільних інтерпретацій. Наявність спільної інтерпретації є необхідною умовою успішної комунікації, що логічно розвиває тезу швидше про соціальну, ніж індивідуальну її природу. 5) Комунікація має місце в певному контексті. Комунікативний контекст – це тип ситуації, середовище, де відбувається

взаємодія. Контекст впливає на різні характеристики комунікаційного процесу (наприклад, зворотний зв'язок в міжособистісній взаємодії сильніший, ніж у масовій комунікації). Ідея контекстуальності полягає в тому, що природа основних компонентів цього процесу (відправник повідомлення, саме повідомлення та його одержувач) видозмінюється в різних соціальних ситуаціях [10].

Усі ці визначення вказують на результативну особливість комунікації: передаючи інформацію та обмінюючись нею, суб'єкти сигналізують про своє існування різним контрагентам та встановлюють з ними необхідні зв'язки, що дає їм змогу відігравати різні ролі [6].

Своєрідний підхід до розуміння соціальної комунікації подається у праці Л. Саввіної «Комунікація як фактор розвитку суспільства». Авторка розглядає проблему розуміння як механізм соціальної комунікації. Дослідниця зауважує, що розуміння – це універсальний спосіб освоєння світу людиною. Без розуміння реальності, іншої людини та самого себе, перспектив та пріоритетів розвитку суспільства, неможливо розраховувати на стабільність, солідарність у суспільстві при вирішенні гострих проблем сучасності.

Так, Л. Саввіна виокремлює такі характеристики соціальної комунікації:

1) соціальна комунікація (взаєморозуміння та взаємодія) поєднує унікальність та універсальність людини крізь поняття діалогічності свідомості; 2) соціальна комунікація виконує функцію зв'язку між різними суб'єктами. У процесі взаємодії вони набувають статусу реальності. У соціальній комунікації розуміння та свідомість суспільства пов'язуються через мову; 3) соціальна комунікація розуміє проблему вибору, визначення критеріїв, арсеналу засобів, що забезпечують свободу і формують людину як особистість, здатну до раціонально зумовленої дії, перш за все, у виборі ідеалу. Соціальна комунікація – це процес колективного обговорення, аргументації та консенсусу воль і думок громадськості.

Л. Саввіна розуміє соціальну комунікацію як нову інтегративну силу суспільства. В основі інтегративних процесів у суспільстві можуть лежати здібності громадськості до консенсусу, дискурсу, колективного отримання нормативної істини [9].

Слушною є думка В. Різун, який пропонує розглядати соціальні комунікації як «систему суспільної взаємодії, яка включає визначені шляхи, способи, засоби, принципи встановлення і підтримання контактів на основі професійно-технологічної діяльності, що спрямована на розробку, провадження, організацію, удосконалення, модернізацію відносин у суспільстві, які скла-

даються між різними соціальними інститутами, де, з одного боку, у ролі ініціаторів спілкування найчастіше виступають соціально комунікаційні інститути, служби, а з іншого – організовані спільноти (соціум, соціальні групи) як повноправні учасники соціальної взаємодії» [12, с.7].

О. Холод подає таке визначення соціальних комунікацій – «галузь знань, що вивчає організаційно впорядковану систему документів, їх масиви, продукти засобів масової комунікації та інформаційні технології, що забезпечують реалізацію інформаційних процесів і намірів при безпосередній участі членів комунікативного процесу» [13].

Проаналізувавши праці дослідників, які стосуються розвитку соціальних комунікацій, варто зазначити, що раніше термін вживали в однині. Саме такі вітчизняні науковці, як В. Різун та О. Холод пропонують використовувати термін «соціальні комунікації» у множині.

Можна стверджувати, що соціальні комунікації сучасного типу утворюють середовище, яке постійно змінюється, внаслідок чого відбувається руйнування старих і формування нових моделей соціальних комунікацій.

Наголошуючи на тому, що соціальні комунікації – це обмін між людьми або іншими соціальними суб'єктами цілісними знаковими повідомленнями, в яких відображені інформація, знання, емоції тощо, українська дослідниця Є. Тихомирова виокремлює такі функції соціальних комунікацій (базові):

- інформаційна функція означає, що завдяки соціальній комунікації в суспільстві передається інформація про предмети, їх властивості, явища, дії та процеси;

- експресивна функція визначає здатність соціальної комунікації передавати оціночну інформацію про предмети або явища;

- прагматична функція означає, що соціальна комунікація є засобом, що спонукає людину до певної дії та реакції.

Враховуючи специфіку функціонування суспільної сфери, В. Бебик перераховує такі функції соціальних комунікацій [3]: поширення суспільних цінностей, знань, інформації; формування суспільної свідомості; поширення та розвиток соціокультурних норм, здійснення соціокультурного обміну; інтеграція та регулювання суспільних відносин, у т. ч. соціальних; підготовка та сприяння участі громадськості у суспільній діяльності.

Пріоритетною функцією соціальних комунікацій є функція інформаційна, за допомогою якої в суспільстві поширюється інформація про предмети, їхні властивості, явища, дії та процеси. Соціальні комунікації як засіб існування та передавання культурних норм і цінностей визначають

рівень культури суспільства та специфічні риси функціонування суспільної сфери.

Представивши та прокоментувавши різні погляди на функції соціальних комунікацій в інформаційному суспільстві, можна виокремити такі функції соціальних комунікацій: інформаційна, експресивна, прагматична, інтеграційна, формувальна, виховна.

Висновки. Узагальнивши вітчизняний і зарубіжний досвід дослідження понятійної структури категорій соціальних комунікацій, можна виокремити такі поняттєво-категоріальні характеристики соціальних комунікацій: це процес обміну інформацією; різновид взаємодії між певними суб'єктами за посередництвом певного комунікатора; інформаційний зв'язок суб'єкта з тим чи іншим об'єктом; соціальні комунікації розуміються як система суспільної взаємодії; як нова інтегративна сила суспільства.

При цьому авторське розуміння концептуальних підходів до особливостей соціальних комунікацій в інформаційному суспільстві характеризується визнанням пріоритетності інформаційної парадигми, яка є сукупністю перетину комунікаційних систем, комунікаційних відносин та комунікаційних потреб в умовах сучасних соціальних зрушень.

Проаналізовано функції соціальних комунікацій в наукових розвідках і виокремлено, що основною функцією соціальних комунікацій є функція інформаційна, за допомогою якої в суспільстві поширюється інформація про предмети, їхні властивості, явища, дії та процеси.

Отже, аналіз досліджень та публікацій засвідчив процес становлення понятійної структури категорій соціальних комунікацій, продовження пошуків у цьому напрямі провідних українських науковців, дослідників зарубіжних країн, які доводять, що соціальні комунікації виконують важливі функції щодо розвитку суспільства знань. Соціальні комунікації мають широкий спектр функцій, які забезпечують життєздатність сучасних соціальних систем. Еволюція інформаційного суспільства розглядається як безперервний процес соціальної трансформації суспільних взаємовідносин, зумовлених як об'єктивно-історичними законами розвитку суспільства, так і змінами в характері соціальної взаємодії, що спричинені новими високими технологіями.

Інформаційна парадигма соціальних комунікацій здобула наукове обґрунтування, однак її розвиток відбуватиметься відповідно до нових викликів інформаційно-технологічного суспільства XXI ст.

Список літератури:

1. *Ижболдин В. А.* Генезис концепции информационного общества : автореф. дисс. на соиск. научн.

степени канд. филос. наук : спец. 09.00.11 «Социальная философия» / [Электронный ресурс] / В. А. Ижболдин. – Москва. – 2012. – 16 с. – Режим доступа: www.dissertcat.com/content/genezis-kontseptsii-informatsionnogo-obshchestva. – Дата доступа: 4.03.2014.

2. *Бреслер М. Г.* Специфика формирования информационного общества в современной России : автореф. дисс. на соиск. научн. степени канд. филос. наук : спец. 09.00.11 «Социальная философия» / [Электронный ресурс] / М. Г. Бреслер. – Уфа. – 2011. – 18 с. – Режим доступа: www.rufa.ru/articles/economy/economy_3439.html. – Дата доступа: 12.06.2013.

3. *Бибик В. М.* Информационно-коммуникационный менеджмент у глобальному суспільстві : психологія, технології, техніка публік рилейшнз: монографія // В. М. Бибик. – К.: МАУП, 2005. – 440 с.

4. *Шарков Ф. И.* Основы теории коммуникации: Учебник / Ф. И. Шарков. – М.: Издательский Дом «Социальные отношения», изд-во «Перспектива», 2002. – 246 с.

5. *Почепцов Г.* Теория коммуникаций / Г. Почепцов. – 2-е вид. доп. – К.: ВЦ «Київський університет», 1999. – 308 с.

6. *Кузнецов В. Ф.* Связи с общественностью: Теория и технологии / В.Ф. Кузнецов. – 3-е изд., испр. и перераб. М.: Аспект Пресс, 2009. – 302 с.

7. *Соколов А. В.* Общая теория социальной коммуникации / А. В. Соколов. – СПб.: Изд-во Михайлова, 2002. – 461 с.

8. *Шаран П.* Сравнительная политология / П. Шаран. – М., 1992.

9. *Саввина Л. И.* Коммуникация как фактор развития общества: дисс. на соиск. научн. степени канд. филос. наук : спец. 09.00.03 «социальная философия и философия истории» / Л. И. Саввина. – Одесса, 2004. – 190 с.

10. *Саблина С. Г.* Коммуникация и общественные связи: Западные теории, методология, практика: Учеб. пособие. Второе издание / С. Г. Саблина. – М.: ООО «Вариант» – Новосибирский государственный университет, 2008. – 204 с.

11. *Тихомирова Е.* Зв'язки з громадськістю: Навчальний посібник / Е. Тихомирова. – Київ: НМЦВО, 2001. – 560 с.

12. *Різун В. В.* Начерки до методології досліджень соціальних комунікацій // [Електронний ресурс] / В. В. Різун // Режим доступу до стат. : <http://www.wkmu.edu.ua/image>. – Дата доступу: 13.06.2014.

13. *Холод О.* Соціальні комунікації як поняття в науковій галузі «соціальні комунікації» [Електронний ресурс] / О. Холод // Режим доступу : <http://www.Pop/all/soc-ah-komun-kac-jak-ponjatja-v-naukov-i-galuz-soc-ahn-komun-kac.html>. – Дата доступу: 15.05.2014.

Reference list:

1. *Izboldin V.* The information society concept genesis: synopsis of Ph.D. thesis in Philosophy: speciality 09.00.11 «social philosophy» / [Electronic resource] / V. Izboldin. – Moscow, 2012. – 16 p. – Reference: www.dissertcat.com/content/genezis-kontseptsii-informatsionnogo-obshchestva. – Accessed: 4.03.2014.

2. *Bresler M.* The specificity of information society formation in modern Russia: synopsis of Ph.D. thesis in Philosophy: speciality 09.00.11 «social philosophy» /

[Electronic resource] / M. Bresler. – Ufa, 2011. – 18 p. – Reference: www.rufa.ru/articles/economy/economy_3439.html. – Accessed: 12.06.2013.

3. *Bebyk V.* The informational and communicational management in the global society: psychology, technologies, technique of public relations: Monographs // V. Bebyk. – K.: MAUP, 2005. – 440 p.

4. *Sharkov F.* The foundations of the communications theory: text book / F. Sharkov. – M.: Izdatelskij Dom «Sotsialnyje otnoshenija», izd-vo «Perspektiva», 2002. – 246 p.

5. *Pocheptsov G.* The communications theory / G. Pocheptsov. – 2nd issue. – K.: VTs «Kyjivskij universytet», 1999. – 308 p.

6. *Kuznetsov V.* The public relations: theory and technologies / V. Kuznetsov. – 3rd issue. – M.: Aspect Press, 2009. – 302 p.

7. *Sokolov A.* The general theory of social communication / A. B. Соколов. – SPb.: Izd-vo Mikhailova, 2002. – 461 p.

8. *Sharan P.* The comparative political studies / P. Sharan. – M., 1992.

9. *Savvina L.* synopsis of Ph.D. thesis in Philosophy: speciality 09.00.03 «social philosophy and history philosophy» / L. Savvina. – Odessa, 2004. – 190 p.

10. *Sablina S.* Communication and public relations: Western theories, methodology, practice: study guide. 2nd issue. / S. Sablina. – M.: ООО «Variant», 2008. – 204 p.

11. *Tykhomirova E.* The public relations: study guide / E. Tykhomirova. – Kyiv: NMTsVO, 2001. – 560 p.

12. *Rizun V.* The essays to social communications research methodology // [Electronic resource] / V. Rizun // Reference: <http://wwwkmu.edu.ua/image>. – Accessed: 13.06.2014.

13. *Kholod O.* Social communications as a concept in the scientific branch “social communications” [Electronic resource] / O. Kholod // Reference: <http://wwwPop/all/soc-alh-komun-kac-jak-ponjatja-v-naukov-i-galuz-soc-aln-komun-kac.html>. – Accessed: 15.05.2014.

Білан Н. И.

Понятийная структура категорий социальных коммуникаций

РЕФЕРАТ.

В статье идет речь о понятийной структуре категорий социальных коммуникаций. Проанализированы концептуальные подходы к социальным коммуникациям в современных научных исследованиях, рассмотрено основные функции социальных коммуникаций. Сегодня информация стала решающей силой общества. Новый способ получения информации, знаний обуславливает появление новых форм и видов коммуникации. В XXI веке происходят качественные изменения социального пространства, вызванные ростом объемов информации, которая, в свою очередь, как главный ресурс информационного общества кардинально меняет социальную структуру и становится причиной появления новых социальных групп и отношений между ними.

Ключевые слова: информационное общество, коммуникация, социальные коммуникации, знания, информация.

